

● *angajare*

● *calitate*

● *eficiență*

Iulie. Sfârșit de stagiune, moment de tradițională cumpănire asupra realizărilor artistice de peste an, asupra stării actuale a mișcării teatrale, de stabilire a trăsăturilor care o definesc în momentul de față și a locului pe care îl ocupă, a orientării ei în viața cetății, în ansamblul procesului de dezvoltare a societății noastre. Coloanele și paginile feluritelor publicații de literatură și artă — așadar, și paginile revistei noastre — sînt generos puse la dispoziția comentariului actului artistic teatral, al răsurnetului său în conștiința publicului. Sub acest raport — al confruntărilor și schimburilor de păreri și de experiență — dezbaterile și luările de poziție de acum, sintetizatoare, nu fac decît să aducă la un punct culminant numeroasele discuții — organizate sau spontane — care au însoțit, mai mult și mai substanțial decît altădată, faptele de artă consumate pe scenele țării, pe tot parcursul stagiunii. Acestea, discuțiile, au conferit, dealtfel, stagiunii, mai evident decît în alți ani, un caracter distinctiv, larg cuprinzător, de sporită animație și de responsabilitate, sub aspectul judecăților de valoare, dar mai cu seamă sub raportul integrării creației artistice propriu-zise în actul general de creație în care este angajat tot omul muncii, de la orașe și sate, din țara noastră. Mai subliniat și mai decis decît altădată, ideea de artă politic angajată, de artă actuală — așadar, activ prezentă în procesul de redimensionare continuă și revoluționară a vieții și realităților noastre — a încărcat aceste discuții cu o semnificație ce tinde să depășească hotarele teoriei, pentru a pătrunde în practică și pentru a fertiliza cu germeni specifici și a grăbi edificarea lumii noi și a omului nou pe pămîntul țării noastre.

În acest context de dezbateri — care, în fond, se deschid spre noi căutări de prielnice drumuri și orizonturi — slujitorii artelor află, ca în toate momentele de răscruce ce i-au întîmpinat de-a lungul anilor noștri de construire socialistă, busola și călăuza sigură, în partid, în cuvîntul tovarășului Nicolae Ceaușescu. Recent, în cuvîntul de deschidere a Conferinței Naționale a Uniunii Artiștilor Plastici, și, mai recent, în concluziile cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu a încheiat lucrările plenarei C.C. al P.C.R. din această lună.

Cu adresă directă la problemele de creație ale minutorilor penelului și lutului; apoi, la oamenii muncii, în genere, răspunzători de problemele economice și industriale, de creșterea bogăției materiale a țării, bogat substanțialele directive ale secretarului general al partidului au răsunit, și de astă dată, cu un viu și stimulator ecou, și în lumea oamenilor de teatru. Lucru firesc. Fiindcă teatrul se revendică, prin însăși natura lui, de la

toate genurile și formele de manifestare artistică ; fiindcă, prin însăși funcția lui primordială, teatrului nu-i poate fi străin, nu trebuie să-i fie străin, dacă ține la propria lui demnitate, nimic din ceea ce e omenesc, din ceea ce ține de viața, de preocupările, de aspirațiile omului, de problemele conștiinței, ale dezvoltării sociale. Fiindcă, prin excelență, materia primă a teatrului este existența, modul de a fi și efortul de a deveni al omului. Așa fiind — deopotrivă cu muncitorii angrenați în procesul de producție industrială sau agricolă, în treburile buneii gospodării și dezvoltării a avuției naționale — scriitorul de teatru și, alături de el, plasticienii dinamicii teatrale, care sînt regizorii, actorii, scenograful, tehnicienii de lumină, reflectează, în acest ceas al bilanțurilor și al pregătirii viitoarei stagiuni, la prețioasele noi îndrumări și chemări ale partidului. Ei reflectează la relația de interferență dintre economic și artistic, relație care trece, ca un fir roșu, prin cele două magistrale cuvîntări ale tovarășului Nicolae Ceaușescu. Ei reflectează la rolul creației populare în ansamblul creației artistice, rol dintotdeauna marcat, astăzi, însă, în plină afirmare și solicitînd o maximă luare în seamă ; ei reflectează la necesitatea apropierii din ce în ce mai calde a creației profesionale de creația amatoare. Gîndul lor se pătrunde de reciproca determinare dintre procesul de modernizare a vieții materiale și dezvoltarea culturii, de modul în care se cuvine înțeleasă — în contextul dinamicii și al cerințelor de creștere a gradului nostru de civilizație — libertatea de creație, ca o libertate lucid orientată și dominată de această dinamică, de aceste cerințe. Ei se simt pătrunși, în aceeași ordine de idei, de necesitatea de a trece, și în domeniul creației artistice — ca și în celelalte domenii de activitate ziditoare — de la satisfacțiile, de multe ori înșelătoare și înșelate, față de cantitatea realizărilor, la satisfacțiile reale, de real folos general, pe care le iscă valorile autentice, calitatea realizărilor. Înțelesul imediat pe care calitatea nouă, superioară, spre care sîntem chemați, îl împrumută, li se arată din clipa în care aceasta se încorporează în lucrări de înaltă utilitate socială, de deosebită pregnanță istorică și artistică.

Chemînd pe slujitorii artelor să se pătrundă de problemele și perspectivele creației lor, tovarășul Nicolae Ceaușescu a stăruit asupra strînsei legături existente între eficiența și rentabilitatea economică și rezultatele eficiente artistice și ideologice ale creației. „Fără o activitate economică eficientă și rentabilă — ne arată tovarășul Nicolae Ceaușescu — nu putem desfășura nici activitatea de creație ; dar, la rîndul lor, creația, activitatea politico-educativă, au un rol foarte important în creșterea eficienței economice, în ridicarea nivelului general al întregii noastre activități sociale“. Se precizează, astfel, însuși conceptul funcției formative a actului artistic.

Din perspectiva acestor mari linii directoare, se învederează, ca factor de hotărîtoare răspundere, și rolul criticii artistice în statornicirea și promovarea unei estetici revoluționare — luminată, în esența ei, călăuzită, în normele ei, de concepția materialist-dialectică despre viață —, în aplicarea programului și în slujirea politicii interne și externe a partidului, în modul și în spiritul cum — continuator și purtător de cuvînt al celor mai nobile și înaripate visuri de milenii ale poporului — partidul îndrumă și înaltă națiunea, viața țării, spre cea mai umană afirmare. Și nu e, poate, semn mai grăitor, în această privință, decît faptul că unanimul și însuflețitul efort al oamenilor muncii din țara noastră, fără deosebire de naționalitate, de a înfăptui planul cincinal elaborat de Congresul al XI-lea al P.C.R. și programul suplimentar stabilit de Conferința Națională pentru realizarea, în acest cincinal, a unei producții sporite cu cel puțin o sută de miliarde lei, se îngemănează indefectibil cu elanul spre frumos al întregului popor, cu afirmarea și intrarea tot mai puternică în lumină a vocațiilor și virtuților artistice ale poporului, cu puternica manifestare spirituală, cuprinzînd toată țara — Festivalul național „Cîntarea României“.

Oamenii artei vor ști să dea viață, în tot mai valoroase fapte de artă, acestor îndrumări venite în ajutorul lor în toiul febrilelor pregătiri pentru anul teatral al cărui gong de inaugurare va fi auzit în toamnă.

„T“